

Jeopolitik Riskler ve Finans

İstanbul Finans Zirvesi bu yıl 'Jeopolitik Riskler ve Finans' ana temasıyla toplanıyor. Geçen senenin sonunda belirlenen ana temanın, bu yıl içinde (maalesef) doğru bir seçim olduğu ortaya çıktı. Sadece ülkemizde yaşanan terör olayları ve darbe girişiminden dolayı değil. İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkma kararı alması, Avrupa da artan terör olayları ve Rusya ile Türkiye arasında yaşanan gerilim gibi olaylar 2016 yılının jeopolitik açıdan zor bir yıl olduğunu gösterdi.

Böyle bir ortam finans ve ekonomiye nasıl yansıyor? Öncelikle, Türkiye gibi yatırıma aç ve her an dünya ölçeğinde önemli projeleri yöneten bir ülkede, finansman konusunda zorluklar ortaya çıkartıyor. Uluslararası ticari bankaların büyük projelere sınır ötesi finansman sağlayama iştahı azalıyor.

Bankalar, artan risk algısıyla, sadece yurt dışında değil yurtiçinde de kredi politikalarını gözden geçiriyorlar. Bu gözden geçirme maliyetlerden çok kredi yavaşlaması şeklinde kendini gösteriyor.

Artan jeopolitik riskler bankalarla birlikte uluslararası doğrudan yatırım ve sıcak yatırım iştahını da azaltıyor. Bazen de, Türkiye'de de olduğu gibi geri çıkışlar yaşanıyor. Son dönemde yükselen piyasalara para girişi yaşanırken Temmuz ortasındaki darbe girişiminde sonra Türkiye önceki haftaya kadar diğerlerinden negatif ayrılmıştı. Bu yüzden, İstanbul Borsası darbe girişimi sonrası kaydettiği düşüşleri henüz geri alamadı.

Öte yandan, Dünya Bankası ya da İslam Kalkınma Bankası gibi uluslararası kalkınma finansmanı kuruluşlarının finansman kararları jeopolitik risklerden daha az etkileniyor. Hatta bazen bu kuruluşlar ticari bankaların boşluklarını doldurarak pazar paylarını artırılabiliyorlar. Bunun sebebi bu kuruluşların hissedar baskısında olmayıp daha uzun vadeli bakabiliyorlar.

Jeopolitik riskler kurlara da yansıyor. Türkiye 15 Temmuz'dan sonraki hafif yükselişi kısa sürede geri aldı. Geçen hafta itibariyle dolar kuru 2,95'in altına geriledi. Ancak İngiltere için durum farklı. Brexit'in kalıcı etkileri piyasayı sterlini iskonto etmeye yönlendiriyor. Sterlin oylama öncesine göre yüzde 12 düştü. Bu düşüş önümüzdeki dönemde İngiliz ekonomisinin büyüme açısından işine yarayacak ve Avrupa Birliği'nden ayrılmasının zararlarının en azından bir kısmını tazmın edecek. Eğer Yunanistan kriz sırasında Avro zonundan çıksaydı dragma'daki düşüş çok daha şiddetli olacaktı ve Yunanistan'ın o noktadan sonra ekonomisinin toparlaması epey zor olacaktı.

Jeopolitik risklerden az etkilenen belki de tek değişken faizler VIX endeksini genel risk algısının bir göstergesi olarak alırsak, faizlerin risk algısının arttığı dönemlerde riske tepki vermediği hatta bazen risk artarken faizlerin düştüğü görülüyor. Bunun sebebi merkez bankalarının piyasaya sağladığı likidite. Likidite faizlerle risk primi arasındaki bağı kopartıyor. Likidite genelde borsaları da yukarıda tutuyor ve borsaların risk algısına verdiği tepkiyi kısıtlıyor.

İstanbul Finans Zirvesi'nde bu yıl bu konular konuşulacak. Konuşmacılar arasında ekonomistler, bankacılar, merkez bankacıları, ve yerli ve yabancı siyasetçilerle birlikte Shell'in eski Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Mark Stuart Mody de olacak.

US Interest Rates (Copy)

TURKEY DATA MONITOR

